

بررسی تاثیر قوانين ضد پولشویی بر سیستم های حسابداری و گزارش‌دهی مالی در ایران

مسعود منتظری

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق، گرایش حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشگاه پیام نور کیش، کیش، ایران

Masoodmontazeri5959@gmail.com

چکیده

پولشویی یکی از چالش‌های اساسی در نظام‌های مالی است که می‌تواند موجب کاهش شفافیت اقتصادی، افزایش فساد و تضعیف اعتماد عمومی نسبت به نهادهای مالی شود. اجرای قوانین ضد پولشویی در ایران با هدف پیشگیری از ورود وجوه غیرقانونی به سیستم مالی و مقابله با تأمین مالی تروریسم صورت گرفته است. این پژوهش به بررسی تأثیر این قوانین بر سیستم‌های حسابداری و گزارش‌دهی مالی در ایران می‌پردازد. مطالعات انجام‌شده نشان می‌دهند که اجرای قوانین ضد پولشویی منجر به بهبود شفافیت مالی، افزایش دقت در گزارش‌دهی تراکنش‌های مشکوک و ارتقای کنترل‌های داخلی در نهادهای مالی شده است. با این حال، چالش‌هایی مانند افزایش هزینه‌های اجرایی، پیچیدگی فرآیندهای حسابداری، عدم هماهنگی کامل با استانداردهای بین‌المللی و ضعف در زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، موانع قابل توجهی در مسیر اجرای این مقررات ایجاد کرده‌اند. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که برای بهبود اثربخشی این قوانین، لازم است که نهادهای نظارتی، بانک‌ها و مؤسسات مالی همکاری بیشتری داشته باشند، زیرساخت‌های فناوری تقویت شوند و فرآیندهای گزارش‌دهی شفاف‌تر شوند. همچنین، آموزش تخصصی برای مدیران مالی و حسابداران و انطباق بیشتر با استانداردهای بین‌المللی می‌تواند اجرای مؤثرتر این قوانین را تسهیل کند. نهایتاً، اصلاحات مستمر در چارچوب قانونی و به‌کارگیری فناوری‌های نوین می‌تواند نقش مهمی در افزایش کارآمدی مقررات ضد پولشویی در ایران داشته باشد.

واژگان کلیدی: پولشویی، قوانین ضد پولشویی، حسابداری، گزارش‌دهی مالی، شفافیت مالی

مقدمه

پولشویی به‌عنوان یکی از پیچیده‌ترین و تأثیرگذارترین جرائم مالی در سطح جهان، تهدیدی جدی برای سلامت اقتصادی کشورها محسوب می‌شود. این پدیده که به‌واسطه آن، وجوه و دارایی‌های حاصل از فعالیت‌های غیرقانونی به سیستم مالی رسمی وارد شده و منشأ آن مخفی می‌شود، آثار مخربی بر ساختارهای اقتصادی، مالی و اجتماعی کشورها دارد. افزایش حجم مبادلات مالی، پیچیدگی تراکنش‌های بانکی و گسترش ابزارهای نوین پرداخت، موجب شده است که شناسایی و کنترل جریان‌های پولی غیرقانونی دشوارتر شود (قضاوی و کیانی‌زاده، ۲۰۰۶). در پاسخ به این چالش، دولت‌ها و نهادهای نظارتی در سراسر جهان اقدام به تدوین و اجرای مقرراتی برای مقابله با پولشویی کرده‌اند. در ایران نیز قوانین متعددی در این زمینه به تصویب رسیده است که اجرای آنها تأثیرات گسترده‌ای بر سیستم‌های حسابداری و گزارش‌دهی مالی داشته است (خیرانی و همکاران، ۲۰۲۲). سیستم‌های حسابداری و گزارش‌دهی مالی از ارکان اصلی نظارت بر فعالیت‌های اقتصادی محسوب می‌شوند و نقشی اساسی در شفافیت مالی و جلوگیری از تخلفات اقتصادی ایفا می‌کنند (قضاوی و کیانی‌زاده، ۲۰۰۶). در این راستا، اجرای قوانین ضد پولشویی، شرکت‌ها و مؤسسات مالی را ملزم به رعایت استانداردهای دقیق‌تری در ثبت، پردازش و گزارش‌دهی اطلاعات مالی کرده است. این الزام علاوه بر افزایش سطح شفافیت، موجب تغییراتی در ساختارهای داخلی سازمان‌ها، روش‌های حسابداری و مکانیسم‌های گزارش‌دهی شده است. در ایران، قانون مبارزه با پولشویی که در سال ۱۳۸۶ به تصویب رسید و اصلاحیه‌های بعدی آن، چارچوب قانونی مشخصی برای مقابله با این پدیده تعیین کرده‌اند. بر اساس این قوانین، تمامی مؤسسات مالی، بانک‌ها، شرکت‌های بیمه، کارگزاری‌ها، و سایر نهادهای اقتصادی موظف به رعایت الزامات ضد پولشویی، از جمله شناسایی مشتریان، گزارش‌دهی تراکنش‌های مشکوک، و رعایت استانداردهای کنترلی دقیق هستند. این مقررات موجب شده است که شرکت‌ها و نهادهای مالی در ایران به‌طور گسترده اقدام به بازنگری در سیستم‌های حسابداری خود کنند و سازوکارهای گزارش‌دهی مالی را متناسب با الزامات قانونی تنظیم نمایند (جمالی حاجیانی و همکاران، ۲۰۲۳).

با این حال، اجرای قوانین ضد پولشویی چالش‌هایی را نیز برای سازمان‌ها و نهادهای اقتصادی به همراه داشته است. افزایش هزینه‌های اجرایی، نیاز به سرمایه‌گذاری در فناوری‌های جدید، پیچیدگی فرایندهای حسابداری و دشواری در تشخیص تراکنش‌های مشکوک، از جمله موانعی هستند که شرکت‌ها در روند انطباق با این مقررات با آنها مواجه‌اند. علاوه بر این، برخی شرکت‌ها به دلیل عدم آگاهی کافی از قوانین و نبود زیرساخت‌های مناسب، در اجرای صحیح مقررات با مشکلاتی روبه‌رو شده‌اند. این چالش‌ها، ضرورت ارائه راهکارهایی برای تسهیل اجرای مقررات و بهبود سیستم‌های نظارتی را دوچندان کرده است (عبدی و سروش‌یار، ۲۰۲۵). این پژوهش به بررسی این تأثیرات پرداخته و نقاط قوت و چالش‌های ناشی از اجرای قوانین ضد پولشویی را تحلیل می‌کند. با توجه به اهمیت موضوع، این مقاله تلاش دارد تأثیر اجرای قوانین ضد پولشویی بر سیستم‌های حسابداری و گزارش‌دهی مالی در ایران را بررسی کند. به این منظور، در ابتدا مفهوم پولشویی و قوانین مرتبط با آن در ایران مورد بحث قرار می‌گیرد. سپس، اثرات این مقررات بر فرآیندهای حسابداری و سیستم‌های گزارش‌دهی مالی تحلیل شده و چالش‌های اجرایی مرتبط با آن بررسی می‌شود. در نهایت، پیشنهادهایی برای بهبود اجرای این قوانین و کاهش موانع موجود ارائه خواهد شد.

اهمیت و ضرورت پژوهش

پولشویی یکی از چالش‌های اصلی اقتصادهای در حال توسعه است که می‌تواند موجب کاهش اعتماد عمومی به نظام مالی، افزایش فساد اقتصادی و خروج غیرقانونی سرمایه از کشور شود. اجرای قوانین ضد پولشویی علاوه بر اینکه ابزاری برای مقابله با جرائم اقتصادی محسوب می‌شود، نقش مهمی در ارتقای شفافیت مالی و افزایش کارایی سیستم‌های نظارتی دارد. در ایران، با توجه به گسترش تجارت بین‌المللی و تعاملات مالی، اهمیت پایبندی به استانداردهای بین‌المللی در حوزه مبارزه با پولشویی بیش از پیش احساس می‌شود. از سوی دیگر، اجرای این قوانین بر عملکرد شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات مالی تأثیر مستقیم دارد و باعث تغییراتی

در شیوه‌های حسابداری و گزارش‌دهی مالی می‌شود. تحلیل تأثیرات قوانین ضد پولشویی بر سیستم‌های حسابداری و گزارش‌دهی مالی، می‌تواند به درک بهتر چالش‌های موجود و ارائه راهکارهای مناسب برای بهبود اجرای این مقررات کمک کند. در این راستا، پژوهش حاضر سعی دارد با بررسی روند اجرای قوانین ضد پولشویی در ایران، نقاط ضعف و قوت این سیستم را شناسایی کرده و راهکارهایی برای افزایش کارایی آن ارائه دهد (انصاری و همکاران، ۲۰۱۵).

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

مفهوم پولشویی و قوانین ضد پولشویی

پولشویی به مجموعه اقداماتی گفته می‌شود که با هدف مخفی کردن منبع غیرقانونی وجوه و وارد کردن آن به چرخه اقتصادی قانونی انجام می‌شود. در ایران، قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن، چارچوب قانونی برای پیشگیری و مبارزه با این پدیده را مشخص کرده‌اند. پولشویی فرآیندی است که طی آن، عواید حاصل از فعالیت‌های غیرقانونی یا نامشروع به گونه‌ای وارد سیستم مالی و اقتصادی رسمی می‌شود که منشأ واقعی آن پنهان بماند. این پدیده در سطح جهانی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین جرائم مالی شناخته می‌شود، زیرا امکان ادامه فعالیت‌های مجرمانه را برای سازمان‌های غیرقانونی فراهم کرده و بر اقتصاد کشورها تأثیرات منفی گسترده‌ای می‌گذارد (لک و همکاران، ۲۰۲۴).

بر اساس تعریف گروه ویژه اقدام مالی (FATF)، پولشویی شامل هرگونه فعالیتی است که برای قانونی جلوه دادن درآمدهای حاصل از جرائم، مانند قاچاق مواد مخدر، فساد مالی، رشوه‌خواری، جرائم سازمان‌یافته و فرار مالیاتی انجام می‌شود. به بیان ساده، پولشویی فرآیندی است که در آن (پول کثیف) پولی که از راه‌های غیرقانونی به‌دست آمده به (پول تمیز) تبدیل می‌شود تا قابلیت استفاده در اقتصاد رسمی را پیدا کند (جمالی حاجیانی، ۲۰۲۴).

مراحل پولشویی

پولشویی معمولاً در سه مرحله انجام می‌شود که هر مرحله به‌منظور کاهش ردیابی و پنهان کردن منشأ غیرقانونی پول طراحی شده است:

جابه‌جایی

در این مرحله، وجوه حاصل از فعالیت‌های غیرقانونی وارد سیستم مالی می‌شود. این کار معمولاً از طریق سپرده‌گذاری در بانک‌ها، خرید دارایی‌های نقدی مانند طلا و جواهرات، سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی یا استفاده از صرافی‌ها انجام می‌شود. هدف اصلی در این مرحله، حذف ردپای مستقیم ارتباط پول با فعالیت‌های غیرقانونی است.

لایه‌بندی

این مرحله شامل ایجاد لایه‌های پیچیده‌ای از تراکنش‌های مالی است که با هدف سردرگم کردن مقامات نظارتی و پنهان کردن منشأ پول انجام می‌شود. این کار معمولاً با انتقالات مکرر بین حساب‌های مختلف، خرید و فروش دارایی‌های مالی، تبدیل پول نقد به ارزهای مختلف و استفاده از شرکت‌های پوششی (Shell Companies) صورت می‌گیرد.

ادغام

در مرحله نهایی، پول‌های تپه‌پوشیده مجدداً وارد اقتصاد رسمی شده و در فعالیت‌های قانونی سرمایه‌گذاری می‌شوند. این کار ممکن است از طریق خرید املاک و مستغلات، تأسیس شرکت‌های قانونی، خرید اوراق بهادار، سرمایه‌گذاری در کسب‌وکارهای مشروع و

یا استفاده از ابزارهای مالی پیچیده انجام شود. در این مرحله، پول‌های غیرقانونی به‌طور کامل وارد چرخه اقتصادی شده و به‌عنوان دارایی‌های قانونی قابل‌استفاده می‌شوند (یگانگی و همکاران، ۲۰۲۳).

روش‌های رایج پولشویی

پولشویی می‌تواند از روش‌های مختلفی انجام شود که برخی از مهم‌ترین آنها عبارت‌اند از: استفاده از بانک‌ها مانند سپرده‌گذاری مبالغ کم در حساب‌های متعدد و انتقال تدریجی آنها به حساب‌های دیگر. صرافی‌ها و مؤسسات مالی غیررسمی که تبدیل پول نقد به ارزهای دیگر و ارسال آن به خارج از کشور را ممکن می‌کند. سرمایه‌گذاری در املاک و مستغلات مانند خرید و فروش مکرر املاک برای پنهان کردن منشأ پول. شرکت‌های صوری مانند ایجاد شرکت‌های پوششی که تنها برای جابه‌جایی پول تأسیس شده‌اند. بازارهای ارزهای دیجیتال مانند استفاده از ارزهای رمزنگاری‌شده مانند بیت‌کوین برای انتقال ناشناس سرمایه. قمار و شرط‌بندی که استفاده از کازینوها و سایت‌های شرط‌بندی برای تغییر منشأ پول را ممکن می‌کند (حبیب‌زاده و میرمجیدی، ۲۰۱۱).

قوانین ضد پولشویی در ایران

در ایران، قوانین متعددی برای مبارزه با پولشویی تصویب شده‌اند که مهم‌ترین آنها عبارت‌اند از: قانون مبارزه با پولشویی (۱۳۸۶) این قانون به‌عنوان اولین قانون جامع ضد پولشویی در ایران، چارچوبی برای شناسایی و گزارش تراکنش‌های مشکوک، ایجاد نهادهای نظارتی و تعیین مجازات‌های مربوط به پولشویی ارائه می‌دهد. مهم‌ترین مفاد این قانون شامل الزام بانک‌ها، مؤسسات مالی و سایر نهادهای اقتصادی به احراز هویت مشتریان و ثبت سوابق مالی و ایجاد (شورای عالی مبارزه با پولشویی) به‌عنوان نهاد اصلی نظارت و اجرای قوانین ضد پولشویی، تعیین جرائم و مجازات‌های مرتبط با تخلفات مالی و پولشویی می‌باشد.

اصلاحیه قانون مبارزه با پولشویی (۱۳۹۷) این اصلاحیه برای هماهنگی بیشتر با استانداردهای بین‌المللی تدوین شد و برخی از الزامات جدید را اضافه کرد، از جمله: تشدید مقررات مربوط به گزارش‌دهی تراکنش‌های مشکوک، افزایش همکاری‌های بین‌المللی برای تبادل اطلاعات مالی، اعمال جریمه‌های سنگین‌تر برای تخلفات پولشویی است (خسروی‌نوری‌نژاد، ۲۰۲۳).

تأثیر قوانین ضد پولشویی بر حسابداری و گزارش‌دهی مالی

مطالعات مختلف نشان داده‌اند که اجرای قوانین ضد پولشویی باعث افزایش شفافیت مالی، بهبود کنترل‌های داخلی و ارتقای استانداردهای گزارش‌دهی مالی می‌شود. با این حال، برخی پژوهش‌ها به چالش‌هایی مانند افزایش هزینه‌های تطبیق با مقررات و پیچیدگی فرآیندهای حسابداری اشاره کرده‌اند.

اجرای قوانین ضد پولشویی تأثیرات گسترده‌ای بر سیستم‌های مالی، بانک‌ها، شرکت‌ها و کسب‌وکارها دارد که برخی از مهم‌ترین آنها عبارت‌اند از:

افزایش شفافیت مالی الزام به گزارش‌دهی دقیق‌تر موجب ارتقای کیفیت اطلاعات مالی و بهبود کنترل‌های داخلی شده است و کاهش فساد اقتصادی در نظارت بر تراکنش‌های مالی و ردیابی منابع پولی، امکان سوءاستفاده‌های مالی را کاهش داده است. هزینه‌های اجرایی برای کسب‌وکارها تأثیر گذار است زیرا اجرای مقررات ضد پولشویی نیازمند سرمایه‌گذاری در فناوری‌های مالی و آموزش کارکنان است که هزینه‌های اضافی برای شرکت‌ها به همراه دارد. افزایش تعاملات بین‌المللی باعث رعایت استانداردهای جهانی مبارزه با پولشویی موجب بهبود رتبه اعتباری ایران در نظام مالی بین‌المللی خواهد شد (سلیمانی‌تبار، ۲۰۲۰).

مطالعات متعددی در زمینه قوانین ضد پولشویی و تأثیر آنها بر سیستم‌های مالی و اقتصادی ایران انجام شده است. خیرانی و همکاران در سال ۲۰۲۲ در یک پژوهش به بررسی جایگاه ایران در مقایسه با استانداردهای بین‌المللی ضد پولشویی پرداخته و نقاط ضعف و قوت چارچوب‌های قانونی موجود را تحلیل کردند. نتایج نشان داد که ایران در سال‌های اخیر اصلاحاتی در قوانین خود

انجام داده اما همچنان چالش‌هایی نظیر عدم هماهنگی کامل با توصیه‌های گروه ویژه اقدام مالی (FATF) و ضعف در اجرای نظارت‌های مؤثر بر مؤسسات مالی داشته است آن‌ها در این مطالعه پیشنهاد دادند که ایران برای بهبود وضعیت خود در نظام مالی جهانی، باید مکانیزم‌های شفاف‌تری برای گزارش‌دهی و اجرای مقررات ضد پولشویی ایجاد کند (خیرانی و همکاران، ۲۰۲۲). هرمزی و میرزایی منفرد در سال ۲۰۲۰ در یک پژوهش به بررسی نقش شرکت‌های کارگزاری در شناسایی و پیشگیری از پولشویی در بازارهای مالی ایران پرداخته‌اند. یافته‌های تحقیق نشان داد که شرکت‌های کارگزاری به دلیل دسترسی مستقیم به اطلاعات سرمایه‌گذاران و حجم گسترده مبادلات مالی، نقش کلیدی در شناسایی تراکنش‌های مشکوک دارند. با این حال، چالش‌هایی مانند نبود استانداردهای مشخص برای نظارت بر این شرکت‌ها و عدم هماهنگی میان نهادهای نظارتی موجب کاهش اثربخشی آنها در مبارزه با پولشویی شده است. آن‌ها پیشنهاد کردند مقاله که تدوین دستورالعمل‌های مشخص و افزایش همکاری میان کارگزاری‌ها و نهادهای نظارتی می‌تواند تأثیرگذاری این بخش را در مقابله با پولشویی افزایش دهد (هرمزی و میرزایی، ۲۰۲۰). جمالی حاجیانی و همکاران در سال ۲۰۲۳ در یک مطالعه چالش‌های قانونی، فقهی و اجرایی مربوط به گزارش‌دهی معاملات مشکوک را در نظام حقوقی ایران بررسی کرده‌اند. نتایج مطالعه آن‌ها نشان داد که برخی از موانع اصلی اجرای قوانین ضد پولشویی در ایران شامل عدم شفافیت در تعریف دقیق معاملات مشکوک، تعارض احتمالی برخی مقررات با اصول فقهی و مشکلات اجرایی در فرآیند گزارش‌دهی است. آن‌ها تأکید کردند که برای رفع این موانع، اصلاحات قانونی، آموزش بیشتر نهادهای مالی و تدوین دستورالعمل‌های عملیاتی شفاف ضروری است (جمالی حاجیانی و همکاران، ۲۰۲۳). عبدالهی قهفرانی و همکاران در سال ۲۰۲۲ در یک پژوهش به بررسی روش‌های پیشگیری از پولشویی الکترونیکی پرداخته و دو رویکرد اصلی را معرفی کردند. رویکرد دفاعی که بر نظارت و شناسایی معاملات غیرقانونی از طریق ابزارهای دیجیتال و فناوری‌های مالی تمرکز دارد و رویکرد هجومی که شامل ایجاد قوانین سختگیرانه و افزایش برخورد‌های قانونی با افراد و مؤسسات متخلف است. پژوهشگران پیشنهاد کرده‌اند که ترکیب این دو رویکرد می‌تواند منجر به کنترل بهتر پولشویی الکترونیکی شود. همچنین، استفاده از فناوری‌های پیشرفته مانند هوش مصنوعی و تحلیل داده‌های کلان به‌عنوان راهکارهای نوین برای شناسایی تراکنش‌های غیرقانونی معرفی شده‌اند (عبدالهی قهفرانی و همکاران، ۲۰۲۲). علیزاده و همکاران در سال ۲۰۲۲ در یک مطالعه به بررسی نقش شناسایی ریسک مشتری در پیشگیری از پولشویی و تأمین مالی تروریسم پرداخته است. نتایج تحقیق نشان داد که ایجاد یک سیستم کارآمد برای شناسایی مشتری (KYC) و ارزیابی میزان ریسک هر مشتری، می‌تواند از ورود وجوه غیرقانونی به سیستم مالی جلوگیری کند. پژوهشگران تأکید دارند که بانک‌ها و مؤسسات مالی باید علاوه بر احراز هویت مشتریان، به تحلیل الگوهای تراکنشی آنها نیز بپردازند تا بتوانند فعالیت‌های مشکوک را شناسایی کنند. از جمله چالش‌های مطرح‌شده در این تحقیق، کمبود زیرساخت‌های مناسب فناوری، عدم دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی دقیق و چالش‌های قانونی در تبادل اطلاعات مالی است. در نهایت، این مطالعه پیشنهاد می‌دهد که هماهنگی میان نهادهای مالی، تنظیم‌کننده‌های بازار و سازمان‌های بین‌المللی می‌تواند نقش مهمی در جلوگیری از سوءاستفاده‌های مالی داشته باشد (علیزاده و همکاران، ۲۰۲۲).

سوالات پژوهش

قوانین ضد پولشویی چه تغییراتی در فرآیندهای حسابداری و گزارش‌دهی مالی در ایران ایجاد کرده‌اند؟

مهم‌ترین چالش‌های اجرایی قوانین ضد پولشویی در سازمان‌ها و نهادهای مالی چیست؟

چگونه می‌توان موانع اجرای این قوانین را کاهش داد و کارایی سیستم‌های گزارش‌دهی مالی را افزایش داد؟

روش تحقیق

این پژوهش به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است. داده‌های مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه‌ای، بررسی قوانین و مقررات ضد پولشویی، و تحلیل گزارش‌های مالی جمع‌آوری شده است. علاوه بر این، از نظرات متخصصان مالی، حسابداری و حقوقی برای

ارزیابی تأثیرات اجرایی این قوانین استفاده شده است. اطلاعات مورد نیاز از طریق بررسی قوانین، گزارش‌های مالی و مطالعات پیشین جمع‌آوری و تحلیل شده‌اند. همچنین، از نظرات متخصصان حوزه حسابداری و مالی برای بررسی چالش‌های اجرایی استفاده شده است (هرمزی و میرزایی منفرد، ۲۰۲۰).

یافته‌ها

از تأثیرات مثبت اجرای قوانین ضد پولشویی در یافته‌های ما می‌توان افزایش شفافیت مالی را نام برد که لازمه ثبت و گزارش تراکنش‌های مالی مشکوک، از فساد مالی است جلوگیری کرده و اعتماد عمومی را افزایش می‌دهد. بهبود رویه‌های حسابداری که سازمان‌ها مجبور به رعایت استانداردهای بالاتر در ثبت و گزارش‌دهی مالی می‌کند. ارتقای کیفیت گزارش‌های مالی که گزارش‌های مالی دقیق‌تر و شفاف‌تر به تنظیم‌کنندگان مقررات و سرمایه‌گذاران ارائه می‌شود. که این مسیر با چالش‌های ناشی در اجرای قوانین ضد پولشویی روبه‌رو است مانند افزایش هزینه‌های اجرایی در شرکت‌ها که مجبور به سرمایه‌گذاری در سیستم‌های حسابداری پیشرفته و آموزش کارکنان خود هستند. پیچیدگی فرایندهای مالی که الزامات جدید باعث افزایش حجم کار و پیچیدگی در مستندسازی و پردازش داده‌های مالی کرده است. نیاز به اصلاح سیستم‌های اطلاعاتی در بانک‌ها و مؤسسات مالی باید نرم‌افزارهای خود را برای شناسایی تراکنش‌های مشکوک به‌روزرسانی کنند

بحث و نتیجه‌گیری

اجرای قوانین ضد پولشویی در ایران تأثیرات قابل‌توجهی بر سیستم‌های حسابداری و گزارش‌دهی مالی گذاشته است. این قوانین با الزام به شفافیت بیشتر در تراکنش‌های مالی، نظارت دقیق‌تر بر مبادلات اقتصادی و بهبود کنترل‌های داخلی، توانسته‌اند تا حدی از جرائم مالی و فساد اقتصادی جلوگیری کنند. با این حال، اجرای این مقررات چالش‌هایی را نیز به همراه داشته است، از جمله افزایش هزینه‌های اجرایی برای کسب‌وکارها، پیچیدگی فرایندهای حسابداری، نیاز به به‌روزرسانی سیستم‌های گزارش‌دهی و فقدان آموزش کافی برای متخصصان مالی، از سوی دیگر، رعایت این مقررات می‌تواند موجب افزایش اعتماد عمومی به سیستم مالی، بهبود تعاملات بین‌المللی و کاهش ریسک‌های اقتصادی شود. برای ارتقای کارایی این قوانین، لازم است نهادهای نظارتی راهکارهایی برای کاهش هزینه‌های اجرایی، توسعه زیرساخت‌های فناوری و ارائه آموزش‌های لازم به حسابداران و مدیران مالی ارائه دهند. همچنین، همکاری مستمر بین بانک‌ها، نهادهای دولتی و سازمان‌های بین‌المللی در این حوزه می‌تواند به بهبود عملکرد سیستم‌های نظارتی کمک کند. در نهایت، انطباق ایران با استانداردهای بین‌المللی در مبارزه با پولشویی، ضمن افزایش شفافیت اقتصادی، می‌تواند موقعیت کشور را در نظام مالی جهانی تقویت کند و زمینه را برای توسعه پایدار اقتصادی فراهم سازد.

پیشنهادها

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که اجرای قوانین ضد پولشویی در ایران تأثیر مثبتی بر شفافیت مالی و کیفیت گزارش‌دهی مالی داشته، اما در عین حال چالش‌هایی نیز ایجاد کرده است. برای کاهش این چالش‌ها، پیشنهاد می‌شود. بهبود زیرساخت‌های فناوری اطلاعات برای تطبیق بهتر با الزامات قانونی. افزایش آموزش و آگاهی حسابداران و مدیران مالی در زمینه قوانین ضد پولشویی و اصلاح مقررات برای کاهش بار اجرایی سازمان‌ها بدون کاهش سطح نظارت مالی می‌شود.

منابع

خیرانی، زرنشان، سلیمانیان. (۲۰۲۲). ارزیابی وضعیت ایران در ارتباط با مقررات بین‌المللی مرتبط با پولشویی. پژوهش‌های حقوقی، 21(49)، 39-69.
هرمزی، میرزایی منفرد، غلامعلی. (۲۰۲۰). ارزیابی نقش شرکت‌های کارگزاری در مبارزه با پولشویی و ارائه توصیه‌های سیاستی. فصلنامه

تحقیق و توسعه در حقوق تطبیقی. 211-244، 3(9)،

جمالی حاجیانی، عبدالهی، میرزایی. (۲۰۲۳). رویکرد قانونگذاری ایران در گزارش معاملات مشکوک به پولشویی و موانع قانونی، فقهی و اجرایی آن. *آموزه های فقه و حقوق جزاء*. 21-40، 2(2)،

جمالی حاجیانی، عبدالهی & میرزایی. (۲۰۲۴). استانداردهای FATF در اتخاذ رویکرد ریسک محور (RBA) در ساختار نظارتی - کنترلی ضد پول شویی و موضع تقنینی ایران. *پژوهشهای حقوقی*. 217-252، 23(58)،

عبدالهی قهفرخی، شهیار، پاکزاد، بتول، عالی پور & الهی منش. (۲۰۲۲). پیشگیری از پولشویی الکترونیکی: رویکرد دفاعی و رویکرد هجومی. *پژوهشهای حقوق جزا و جرم شناسی*. 385-406، 9(18)،

انصاری پیرسرای زرخش، شاه بهرامی اسداله. (۲۰۱۵). ضرورت استفاده از سیستم های تشخیص پولشویی در بانکداری الکترونیکی. *علیزاده، غزاله، شامبیاتی، سلیمی*. (۲۰۲۲). پیشگیری از تامین مالی تروریسم و پولشویی با بهره گیری از شناسایی ریسک مشتری. *پژوهشهای حقوقی*. 157-185، 21(50)،

لک، جمشید، پورعلی، فلاح، مران جوری. (۲۰۲۴). تعیین سازوکارهای منطبق با نهادهای ضد پولشویی از دیدگاه حسابداران حرفه ای. *دانش حسابرسی*. 62-86، 93(23)،

قضاوی، کیانی زاده. (۲۰۰۶). بررسی پیامدهای پول شویی و آثار آن بر امنیت اقتصادی ایران. *مجله اقتصادی-ماهنامه بررسی مسایل و سیاستهای اقتصادی*. 77-103، 6(55)،

حبیب زاده محمدجعفر، میرمجیدی هنجین سیده سپیده. (۲۰۱۱). نقش بانکداری الکترونیکی در پولشویی و روش های مقابله با آن.

خسروی نوری نژاد، سلیمی، شریفی طراز کوهی. (۲۰۲۳). چالش های حقوقی مقابله با پول شویی ناشی از بیت کوین با نگاهی به قوانین و مقررات ایران. *مطالعات حقوق عمومی*. 2276-2300، 36(53)،

سلیمانی تبار. (۲۰۲۰). مقایسه قوانین و راهکارهای حقوقی مبارزه با پولشویی در نظام حقوقی ایران و انگلیس. *قانون یار*. 451-484، 15(4)،

Abdi, S., & Soroushyar, A. (2025). The effect of anti-money laundering regulations on earnings management: evidence of Iran. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 23(1), 371-386.

Hormozi, M., & Mirzaei Monfared, G. (2020). Evaluation of the Role of Brokerage Companies in Combating Money Laundering and Providing Policy Recommendations. *Journal of Research and Development in Comparative Law*, 3(9), 211-244.

Mohammadi, S., Saeidi, H., & Naghshbandi, N. (2020). Investigating the impact of board characteristics on money laundering: Evidence from Iranian listed companies. *Journal of Money Laundering Control*, 23(4), 751-767.

Nobanee, H., & Ellili, N. (2018). Anti-money laundering disclosures and banks' performance. *Journal of Financial Crime*, 25(1), 95-108.

Usman Kemal, M. (2014). Anti-money laundering regulations and its effectiveness. *Journal of Money Laundering Control*, 17(4), 416-427.

Murithi, R. R. (2013). *The effect of anti-money laundering regulation implementation on the financial performance of commercial banks in Kenya* (Doctoral dissertation, University of Nairobi).